

"Het woord 'democratie' komt in het hele Brusselse document niet voor."

Ewald Engelen
in De Groene
Amsterdammer

"Kijkcijfers, reclame, bedrog: waarmee onderscheidt de 'publieke omroep' zich nog?"

Gerjan van
Schoonhoven
in Elsevier

"Blijkbaar is het onvermijdelijk dat aanklagers en rechters niet alleen juridische afwegingen maken, maar ook politieke."

Geert-Jan Knoops
in De Volkskrant

"De smokkelmafia en de Europese (defensie)politiek bezitten één gemeenschappelijke karaktertrek: zelfverrijkend egoïsme."

Arnold Karskens
op tpo.nl

"Ik ben er helemaal niet zo zeker van dat we fysieke samenkomsten zomaar voor virtuele kunnen vervullen, zonder dat er iets wezenlijks verloren gaat."

Stephan van Erp
in VolZin

Soms is 'nieuwe natuur' slecht voor de natuur

Met de afgraving van de zeedijk van de oostelijke Perkpolder in Zeeuws-Vlaanderen is vorige week de volgende ontpoldering begonnen. Natuur is kostbaar, betoogt de paus in zijn encycliek, maar niet iedere ingreep komt haar ten goede, stelt **Wil Lases**.

Met het afgraven van de zeedijk van de oostelijke Perkpolder worden delen van drie twaalfde-eeuwse polders nieuwe zee. In *Kracht*, het magazine van Rijkswaterstaat, van deze maand wordt vermeld dat het goed is voor de natuur in de Westerschelde en voor de recreatie. Het is voor een waterbouwkundige een geweldig project om te mogen uitvoeren. Echter, de argumentatie die tot dit project geleid heeft, het negeren van alle negatieve aspecten en de slogan 'natuurherstel Westerschelde' deugen niet. Het verbaast me keer op keer dat Rijkswaterstaat in weerwil van de ontwikkeling van de fysische natuur blijft aangeven dat het project goed is voor de natuur in de Westerschelde. Integendeel, het project bevordert juist enigszins de achteruitgang van de natuur in de Westerschelde. Dat geldt ook voor de projecten Hedwigepolder (Oost-Zeeuws-Vlaanderen)

en Waterdunen (West-Zeeuws-Vlaanderen).

Tegen de natuur

De natuur in de Westerschelde blijft door ons handelen in dit tijdperk gewoon achteruitgaan. Wij blijven grond tegennatuurlijk uit de Westerschelde verliezen aan de veel te ruim gemaakte Zeeschelde (bij Antwerpen) en door zandwinning in de Westerschelde en de Zeeschelde. Een verschuiving van ondiepe naar diepere natuur in de riviermonding blijft gewoon doorgaan. Projecten waarin van polders door afgravingen zee wordt gemaakt, helpen juist die verstoring. Die projecten zorgen voor een extra onttrekking van grond (slib) aan de Westerschelde door opslibbing, omdat de projecten tegen de natuur ingaan.

Willen we een duurzamere ontwikkeling van de Westerschelde dan moeten we de kern van het probleem aanpakken en de grondbalans, die we verstoren, zoveel mogelijk weer op orde brengen. Daarnaast moet het gesleep met specie in de Westerschelde tot een noodzakelijk minimum beperkt worden. De fysische natuur bepaalt immers de ontwikkelingsmogelijkheden voor de biologie en het duurzame karakter er van. *Het is in de Westerschelde te doen, niet op het land.*

Aan de wens om de teruggang van schorren te stoppen en aangroei te bevorderen is volop te voldoen in de natuurlijkheid van de Westerschelde zelf.

Verantwoordelijkheid

In het plan Perkpolder worden gedeeltelijk drie zeldzame twaalfde-eeuwse polders vernield, de Perkpolder, de Noordhospolder en de Noorddijkpolder. Deze zijn onderdeel van een hoge nes in een binnenbocht van de Westerschelde, hebben weinig zee-invloed gekend en zijn ouder dan de Westerschelde. Waarom dan een oostelijke Perkpolder, gelegen op één meter boven NAP, vier meter afgraven? Die polders slibben zeer snel weer op.

De introductie van verzilting in deze zoete polders is enorm met 10.000 mg Cl⁻/l. De achterwaartse verzilting schijnt al merkbaar te worden. Hiervoor is uit den treure gewaarschuwd. De voorziene maatregelen tegen verzilting werken nauwelijks. Die verzilting gaat gewoon door, traag maar gestaag. Voor een effectieve bestrijding van die verzilting naar het achterland door middel van een gesloten damwand over de volle lengte van de nieuwe zeedijk heeft de provincie Zeeland geen geld over. Hoewel de provincie dit 'nieuwe natuur'-plan heeft opgelegd, wenst zij haar verantwoordelijkheid in dezen niet te nemen.

Natuurvernietiging

Er is veel meer veen uitgekomen dan men verwacht had. Veen waar de natuur drie- tot vierduizend jaar over gedaan heeft om het te vormen. Het lag eerst op een hoop aan de lucht te ver-

branden (oxideren) en is nu verwerkt op landbouwgronden, waar het na enige jaren totaal verbrand zal zijn. Pure natuur- en grondvernietiging.

Het is helemaal niet goed voor de natuur van het land, noch voor die in de Westerschelde.

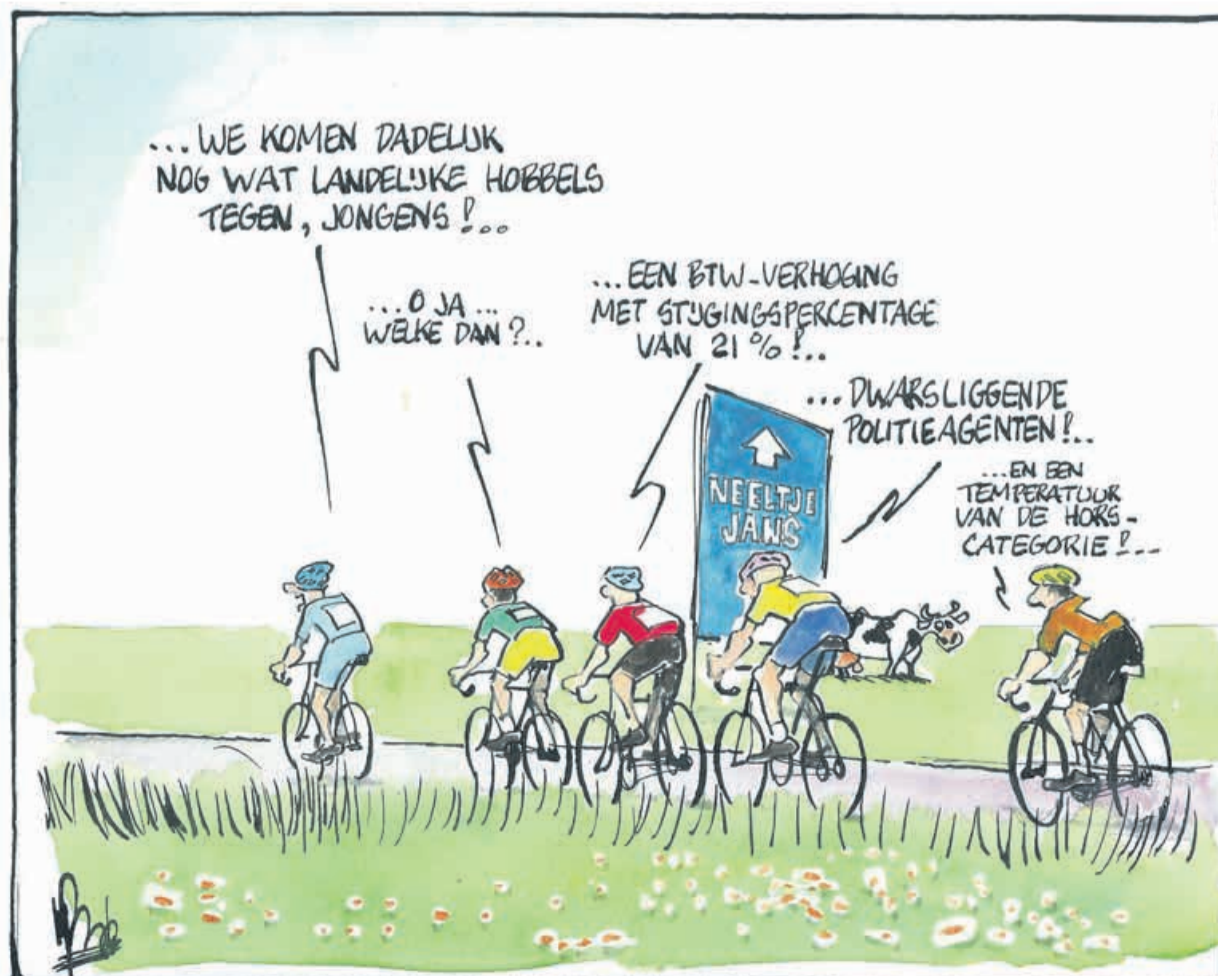
Veiligheid

De veiligheid is minder geworden en recreatief is het veel minder, omdat de wereldberoemde Bloemendijk, de Kalverdijk en de historische oude loofrijke Noorddijksedijk slachtoffer zijn geworden. Er is dus geen directe natuurbeleving meer. Er komt slechts een enkele vogelkijkhut buiten het gebied, terwijl die polders zelf recreatief veel aantrekkelijker waren. In de polders, waar zee van gemaakt is, is de veiligheid verdwenen en de mensen achter de nieuwe zeedijk zijn direct de klos als er wat gebeurt, terwijl er tot nu toe nog eerst polders voor lagen.

In het plan Perkpolder heeft geen archeologisch onderzoek plaats gevonden, hoewel verwachtingen van vroegmiddeleeuwse bewoning werden bevestigd door fotografie vanuit de lucht van het gebied.

En dit allemaal om zelfbedachte natuur belangrijker te achten dan de zeldzame aloude natuur aldaar. Alleen gewenst door de natuurorganisaties. Het is heel triest. +

Ir W.B.P.M. Lases is waterbouwkundige.

Cartoon: Bob Leenders

RIP

Theo Hendriks is op Sint-Petrus en Paulus overleden. Hij was 86 jaar. Ik heb dit voormalige katholieke Kamerlid (1994-1998) niet gekend, maar Nico Burhoven Jaspers, oud-directeur van het IJkwezen, noemde hem ooit in KN het enige fatsoenlijke Kamerlid dat hij kende.

Hendriks bestond het om kritische Kamervragen te stellen over de Bilderbergconferentie en de rechterlijke macht. Dapper, maar daarmee breng je wel 'zondige structuren' (Johannes Paulus II) tegen je in het geweer.

Hij ruste in vrede. (HR)